

ВІДМІННОСТІ У НОРМАТИВНИХ АКТАХ У СФЕРІ ОХОРОНИ ПРАЦІ

Кліпановський А. П., студ. (гр. СП-92, ФСП КПІ ім. Ігоря Сікорського);

Кириченко І. В., студ. (гр. СП-92, ФСП КПІ ім. Ігоря Сікорського);

Мітюк Л. О., доц. (каф. ОППЦБ КПІ ім. Ігоря Сікорського)

Анотація. Розглянуті питання про конкретні зміни у правових актах, які призначені для сфери охорони праці.

Ключові слова: охорона праці, страховий захист, нещасний випадок, професійне захворювання, травматизм.

Abstract. The issues of specific changes in the legal act intended for the field of labor protection considered.

Keywords: occupational safety, insurance protection, accident, occupational disease, traumatism.

Вступ. Усі сучасні держави світу протягом свого існування стикаються із проблемами й ставлять різні цілі: створення міцної бюрократії, вдосконалення інфраструктури, періодичне оновлення обладнання у сфері медицини та освіти, покращення соціального, комунального, адміністративного обслуговування тощо. Проте це далеко не повний спектр питань, у якому наша держава має діяти для забезпечення прав і свобод, проголошених у Конституції України. Вона повинна стимулювати та впроваджувати зміни у своїй країні протягом всього існування.

Однією з найважливіших проблем нашої країни є високий рівень травматизму та смертності на виробництві. За статистикою кількість травмованих на підприємствах протягом року досягає близько п'яти тисяч працівників, які безпосередньо зафіксовані на підприємствах. А скільки ж тоді існує тих нещасних випадків, які приховує дирекція підприємства, щоб не сплачувати відповідну допомогу потерпілому, і нести відповідальність. Ці випадки не пов'язують із виробництвом шляхом психологічного впливу на постраждалого, його рідних, хоча існують покарання за приховання нещасних випадків [1].

Саме правове регулювання таких відносин здійснювалося на підставі постанови Кабміну «Деякі питання розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві» від 30.11.2011. Однак нещодавно набула чинності інша редакція: «Про затвердження Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві» від 17.04.2019. Вони є подібними, але не ідентичними. Також досить важливими нормативними актами є «Кодекс законів про працю України» та Закон України «Про охорону праці».

Аналіз стану питання. Українці внаслідок багаторічної узурпації влади певним елітарним класом зневірилися у захисті своїх прав, у тому числі, як працівників певного підприємства. Тому є дуже важливим усвідомити, що потрібно боротися за допомогою знання закону проти недбалості роботодавців,

капіталістів, державних осіб. І цим ми сприятимемо покращенню умов праці, вдосконалення зв'язку між робітником та адміністрацією підприємства.

Мета роботи. Дослідження відмінностей нормативно-правових актів у сфері охорони праці за певний період.

Методики, матеріали й результати досліджень. Постановою Кабміну від 17.04.2019 було покращено процес розслідування та обліку нещасних випадків та аварій на виробництві відповідно до вимог чинного законодавства. Цим документом урегульовано питання розслідування професійних захворювань та отруєнь на виробництві. Базовими відмінностями від попередньої постанови, підписаної урядом Азарова, є наступне.

1. Документ передбачає безкомпромісне надання страхового захисту у випадку виробничих травм та захворювань ширшому колу осіб, у тому числі дія нового порядку поширюється на всіх застрахованих осіб. Якщо раніше було лише 19 пунктів «обставин, за яких нещасний випадок визнається пов'язаним з виробництвом», то зараз цих пунктів - 26

2. За законопроектом від 2011 року роботодавець, коли дізнавався про настання нещасного випадку, повинен був всього лиш за одну годину, використовуючи засоби зв'язку, та протягом двадцяти чотирьох годин, через написання на папері, проінформувати визначене коло суб'єктів. Наразі цей час збільшився до двох годин та до настання наступного робочого дня відповідно.

3. Якщо в постанові восьмирічної давності проведення розслідування нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) здійснювалося до трьох робочих днів, а спеціальні розслідування – до десяти [2, 3], то цьогорічний документ збільшив ці строки до п'яти й п'ятнадцяти робочих днів відповідно [4].

4. Кульмінаційною особливою відмінністю чинного закону від попереднього є те, що обставина, коли людина загинула або ж травмувалася, перебуваючи в стані алкогольного, токсичного чи наркотичного сп'яніння, і це підтверджено відповідним медичним висновком, буде вважатись пов'язаним із виробництвом за умови, якщо потерпілий не був відсторонений від виконання своїх службових обов'язків відповідно до правил, передбачених цим підприємством або ж колективного договору.

Зрозуміло, що таких відмінностей не чотири, а достатньо більше. Проте сенс полягає не в тому, щоб їх усіх перелічити, а щоб довести, що ці зміни та поправки сприяють наразі, та в майбутньому удосконалюватимуть систему охорони праці різного виду шляхами: покращенням умов здійснення розслідування нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві, гарантуванням захисту щодо цих ситуацій більш широкому колу осіб, покращенням системи визначення обставин, коли певна обставина визнається/не визнається такою, що пов'язана із виробництвом та інше.

Негаразди у сфері охорони праці не можна замовчувати, адже в цьому випадку ми не вирішимо це питання ніколи, а кількість постраждалих під час виконання своїх службових обов'язків зростатиме, як і кількість афер, обману, несправедливості роботодавців щодо працівників. Недаремно ст. 265 Кодексу

законів про працю України передбачає, що посадові особи органів державної влади та органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, винні у порушенні законодавства про працю, несуть відповідальність згідно з чинним законодавством [5], а ст. 22 Закону України «Про охорону праці» покладає на роботодавця зобов'язання безпосередньо сприяти розслідуванню та обліку нещасних випадків, професійних захворювань, аварій [6]. Усе що нам залишається, це знати та у відповідних випадках користуватися цими й багатьма іншими правами.

Висновки. В Україні діє не ідеальна, проте досить міцна законодавча база з питань охорони праці, яка оновлюється, доповнюється та змінюється, що не може не давати привід для оптимізму. Однак, щоб ці норми відповідали дійсності, держава повинна провести реформу підприємств, за якою буде потрібно покращити умови праці на виробництві. Проводити тренінги з ознайомлення постанов Кабміну та інших нормативних актів, пов'язаних з охороною праці. І, можливо, тоді ми зменшимо статистику щодо травматизму та професійних захворювань [7, 8].

Література

1. Каштанов, С. Ф. Особливості сучасного європейського законодавства в сфері реєстрації, оцінки, дозволу та обмеження хімічних речовин / С. Ф. Каштанов, Ю. О. Полукаров, Л. О. Мітюк // Вісник Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського. – Кременчук : КрНУ, 2018. – Вип. 6 (113). – С. 122–129 <https://www.doi.org/10.30929/1995-0519.2018.6.122-129>

2. Постанова Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2011 р. №1232 «Деякі питання розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві».

3. Полукаров Ю. О. Шкідливі та небезпечні фактори під час проведення зварювальних робіт / Ю. О. Полукаров, Л. О. Мітюк, О. В. Землянська // Вісник Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського. – Кременчук : КрНУ, 2018. – Вип. 1 (108). – С. 130–135 <https://www.doi.org/10.30929/1995-0519.2018.1.130-135>

4. Постанова Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 р. №337 «Про затвердження порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві».

5. Кодекс законів про працю України від 1991 р.

6. Закон України «Про охорону праці» від 1992 .

7. Кружилко О.Є., Сторож Я.Б., Ткалич І.М., Полукаров О.І. Підвищення ефективності управління охороною праці на основі виявлення небезпек та оцінки ризиків виробничого травматизму. Адаптивні системи автоматичного управління. 2017. Вип. 2 (31). С. 38–45.